

T.C,
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1996/62
KARAR NO : 1996/107

ÖZET: Kamu kurumunda, sözleşmeli statüde çalışan personelin, yönetim kurulu kararı ile maaşından kesinti yapılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davanın, idari yargı yerinde, çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : İsmail İnce
Vekili : Av. Şeref Sevinç
Davalı : GERKONSAN A.Ş.

O L A Y : Davalı kurum, Yaşar Dış Ticaret A.Ş. ile yaptığı sözleşme uyarınca bölümler halinde teslim edilen tahtaların bir kısmını Gerkonsan'da başlayan grev nedeniyle teslim alamamıştır.

Grevin bitimiyle satıcı firma Gerkonsan'a başvurarak 45 gün geciken teslimat nedeniyle fiyatların arttığını, bu sebeple 20.000.000. liranın daha ödenmesini istemiştir.

Şirket yönetim kurulunca bu isteğin değerlendirilmesi için, içinde kalite kontrol müdürü olan davacının da üye olarak bulunduğu 6 kişilik bir komisyon teşkil edilmiş; komisyon tarafından hazırlanan rapor doğrultusunda satıcı firmanın istediği paranın verilmesine yönetim kurulunca karar verilmiştir.

Devlet Bakanlığının uyarısı ile yapılan incelemede T.Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü Teftiş raporu üzerine yönetim kurulu, satıcı firmaya ödenen 20.000.000.- liranın, komisyon üyelerinden istirdadına karar vermiştir. Davacı, usul ve yasaya aykırı olarak verilen yönetim kurulu kararıyla maaşından kesinti yapılmaya başlandığını ileri sürerek, 19.3.1991 gün ve 55 sayılı yönetim kurulu kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde 5.6.1991 tarihinde dava açmıştır.

SAKARYA İDARE MAHKEMESİ; 4.7.1991 gün ve 382-474 sayıyla; 2576 sayılı Yasa'nın 5. maddesinde idare mahkemesinin görevlerinin sayıldığı, Anonim Şirketin yönetim kurulu kararının iptaline yönelik davanın çözümünün adli yargı yerinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, karar temyiz edilmiyerek kesinleşmiştir.

Davacı, aynı istekle 26.9.1991 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

GEREDE ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 25.2.1992 gün ve E.91/669, K.92/56 sayıyla; Gerkonsan'ın Türkiye Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı bir kuruluş olduğu, iptal edilmesi istenilen işlemin Devlet Bakanlığının talimatı ile T.C.Demir Çelik İşletmeleri Genel

Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığının tahkikat raporu gereği ödemenin personelden tahsili ile ilgili olup, bunun da idari bir karar olduğu, bu nedenle davanın çözümünün idari yargı yerinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilen karar Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 13.12.1993 gün ve 9627-18525 sayılı kararı ile onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

Davacı 11.7.1994 tarihli dilekçe ile yeniden idare mahkemesine başvurmuştur.

SAKARYA İDARE MAHKEMESİ; 23.9.1994 gün ve 934-921 sayıyla; mahkemenin önceki kararından da söz etmek suretiyle yeniden görevsizlik kararı vermiştir. Temyiz edilen karar Danıştay 10. Dairesinin 14.12.1995 gün ve 2044-6534 sayılı kararı ile ve meydana gelen olumsuz görev uyuşmazlığının çözümlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması gerekirken görevsizlik kararı verilmesinde isabet görülmediği gerekçesiyle mahkeme kararını bozmuştur. Bozma kararına uyan mahkeme 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca 11.7.1996 gün ve 891 sayıyla, görevli yargı yerinin belirlenmesi istemiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiş, idare mahkemesinin 96/ 891 sayılı dosyası ekleri ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

Böylece, adli ve idari yargı yerleri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nursel Aymakoğlu, Zafer Kantarcıoğlu, Dr.Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılmaları ile yaptığı 23.12.1996 günlü toplantıda, raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı Erdoğan Güneş ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Sinan Yörükoğlu' nun idari yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü ve yazılı açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Davanın konusu, davacının satıcı firmanın şirketteki grev nedeniyle zarara uğradığını ileri sürerek ek ödeme isteminin kabulü yönünde karar veren komisyon üyesi bulunması nedeniyle, bu ödemeden hissesine düşen miktarın istirdad edilmesine ilişkin yönetim kurulu kararının iptali istemidir.

GERKONSAN; İktisadi Devlet Teşekkülü olan Türkiye Demir Çelik İşletmeleri'nin bağlı ortaklığıdır.

8.6.1984 gün ve 233 sayılı Kamu İktisadi Kuruluşları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "kapsam ve amaç" başlıklı 1. maddesinin

de: Bu KHK.nin, iktisadi kuruluşlarını ve bunların müesseselerini, bağlı ortaklıklarını ve iştiraklarını kapsadığı belirtilmiştir. Aynı KHK.nin 2. maddesinin 5. bendinde: Bağlı ortaklık sermayesinin yüzde ellisinden fazlası iktisadi Devlet teşekküllerine veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olan işletme veya işletmeler topluluğundan oluşan anonim şirketler olarak tanımlanmıştır.'

Bu nedenle GERKONSAN'ın, kamu kurumu niteliği ağır basan bir anonim şirket olduğu anlaşılmaktadır.

Davacı, şirkette kalite kontrol müdürü olarak görev yapmaktadır. GERKONSAN Yönetim Kurulunca kabul edilen ve uygulanmakta olan Personel Yönetmeliğinin 1. maddesinde yönetmeliğin amacının, sözleşmeli personel ve işçi statüsüne bağlı personelin hak ve yükümlülükleri ile çalışma şartlarını düzenlemek olduğu belirtilmiştir.

Davacının şirketteki görevinde sözleşmeli statüde çalışmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda açıklandığı üzere GERKONSAN bir kamu kurumudur. Davacı da kamu personelidir. Davada, davacının da bulunduğu inceleme komisyonu kararıyla satıcı firmaya fazladan ödendiği ileri sürülen paranın davacının maaşından kesilmesi yönünde aldığı idari kararın (Teftiş Kurulu raporuna dayalı yönetim kurulu kararının) iptali istenilmektedir. Kamu kurumunda, asli ve sürekli kamu görevini yerine getiren ve kamu görevlisi olan sözleşmeli personelin yönetimle arasındaki ilişki, idare hukuku ilkelerine dayanan ve idare hukuku kurallarıyla düzenlenen bir kamu hukuku ilişkisidir.

Bu nedenle idarenin sözleşmeli statüdeki personeli hakkında yaptığı işlem idari nitelikte olduğundan davanın idari yargı yerinde çözümlenmesi, Sakarya İdare Mahkemesinin 4.7.1991 gün ve 382-474 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

.../....

137

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Sakarya İdare Mahkemesi'nin 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca vaki 11 .7.1996 günlü, 891 sayılı başvurusunun reddine ve 4.7.1991 gün ve 382-474 sayılı görevsizlik kararının ^{İsmail İnce yönünden de} kaldırılmasına, 23.12.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

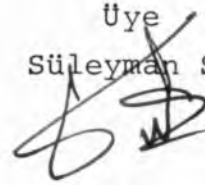
Başkan
Selçuk TÜZÜN

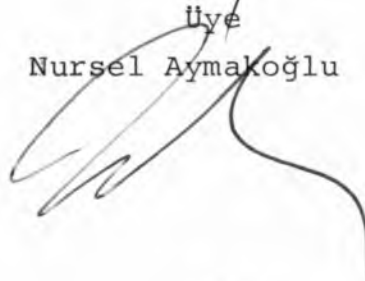
Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Süleyman Sezen

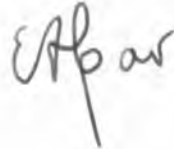
Üye
Nursel Aymakoğlu

Üye
Zafer Kantarcıoğlu

Üye
Dr.Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

